

...viktigt att hindra panik

Trots stora insatser från internationella organisationer och från angolanska hälsovårdsmyndigheter fortsätter marburg epidemin att skörda nya offer.

Det var i oktober som små barn började dö på sjukhuset i Uige i norra Angola. Även i november och december dog ett antal barn, efter att ha insjuknat i hög feber och blodiga diarréer. Till en början var det svårt att se något mönster bland dödsfallen. Många var små barn, undernärda och många gånger redan försvagade av malaria och andra sjukdomar. När dödstalen fortsatte stiga i januari skickades ett antal prover utomlands för analys. Läkarna på centralsjukhuset i Uige började misstänka att det kunde röra sig om någon form av blödarfeber. Men provsvaren som kom tillbaka var negativa både för ebola, gula febern och den sällsynta *rift valley fever*. Först den 23 mars, efter att dödstalet passerat hundra, kunde ett laboratorium i USA konstatera att det rörde sig om det sällsynta men mycket smittsamma viruset marburg.

Eftersom många av dem som insjuknade i början av epidemin smittades på själva sjukhuset började folk förknippa marburgfebern med just sjukhuset i Uige. Konsekvensen blev att många undvek sjukhuset och istället behöll sina sjuka familjemedlemmar hemma. På så sätt har i vissa fall hela familjer smittats och dött. Rädslan för sjukhuspersonal klädda i rymddräktsliknande skyddskläder spred sig snabbt. Rykten om att smittan i själva verket sprids av de nyanlända utlänningarna har gjort att Läkare Utan Gränser bilar vid minst två tillfällen har utsatts för attacker och stenkastning. Även WHO:s personal har attackerats av rädda invånare och tillfälligt tvingats ställa in sina insatser i Uiges förorter.

Angolanska myndigheter har kritiserats för att inte tillräckligt tidigt inse allvaret i situationen. Personal på sjukhuset i Uige rapporterade redan i slutet av förra året att ovanligt många barn insjuknade och dog med mystiska symptom. Inga åtgärder vidtogs.

Det var först i slutet på mars som arbetet med epidemibekämpningen startade på bred

front och hälsoministeriet bad om internationell hjälp. Den första april uppgav hälsomyndigheterna i Luanda att epidemin var under kontroll. Sedan dess har mer än 140 människor dött av sjukdomen. I början av april signalerade FN nödläge och vädjade till omvärlden om 25 miljoner kronor för att mer kraftfullt kunna bekämpa sjukdomen.

Personal från bland annat WHO, Unicef och Läkare utan gränser arbetar tillsammans med den angolanska hälsovårdspersonalen för att bekämpa epidemin. Arbetet inriktas främst på att bryta smittkedjan och på att utbilda befolkningen i hur viruset smittar. I huvudstaden Luanda, som hittills bara haft ett fåtal fall av marburg, inriktas arbetet på att utbilda sjukhuspersonal och höja beredskapen på sjukhusen. Många enskilda organisationer arbetar även med social mobilisering hos allmänheten.

– Att vaccinera mot panik är det viktigaste just nu i de områden dit viruset ännu ej nått, sade en Unicefanställd i Luanda i april.

EMMA HERNBORG

Luanda

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-ickekommersiell-Dela Lika 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.